

Ревіталізація постіндустріальних територій, як метод введення їх в структуру міста

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено теоритичне підґрунтя поняття ревіталізації та запропоновано чотири типи ревіталізації для міста. Визначено найяскравіші приклади ревіталізації постіндустріальних територій на теренах світу та України.

Ключові слова: ревіталізація, порушені території, постіндустріальні території

Abstract

The theoretical background of the concept of revitalization is investigated and four types of revitalization for the city are proposed. The most vivid examples of post-industrial territorial revitalization in the world and Ukraine are identified.

Key words: revitalization, disturbed territories, postindustrial territories

Вступ

На сьогоднішній день питання залучення в місто нових покупців та відвідувачів та покращення життя містян є актуальним з боку його ефективного економічного розвитку. Вирішення цієї проблеми можливе за допомогою відновлення постіндустріальних об'єктів на теренах міста, розвитку існуючих об'єктів культури або створення нових на вільних територіях.

Метод ревіталізації постіндустріальних зон є найбільш вигідним в плані розвитку міста. Оскільки він вирішує одразу дві проблеми: введення порушених територій в функціонуючу структуру населеного пункту та забезпечення нових рекреаційних та туристичних місць на території міста.

Метою роботи є дослідження проблеми порушених територій та введення постіндустріальних територій в структуру міста в Україні та закордоном. Оцінка процесу ревіталізації та перспективи його розвитку в Україні.

Результати дослідження

Основою роботи з порушеними землями з точки зору містобудування є ознайомлення з поняттям рекультивация, ревіталізації та визначення подальшої функціональної приналежності до певної зони міста. Поняття рекультивация розглядається як комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель. [Земельний кодекс України (ЗКУ). Науково-практичний коментар.(Стаття 166)] У процесі відновлення порушених територій виділяють два етапи рекультивация: технічний і біологічний. Обсяг робіт першого етапу залежить від стану порушених земель і виду використання (створення парку, водойми, будівництво). Знімання родючого шару ґрунту — обов'язкове при всіх видах робіт із видобування корисних копалин, будівництва промислових, житлових та комунальних об'єктів, доріг і гідротехнічних споруд, а також при відведенні родючих земель під териконники, відстійники, ложа ставів і водосховищ. Біологічний етап рекультивация — це комплекс заходів щодо створення сприятливого водно-повітряного та поживного режимів ґрунту для сільськогосподарських і лісових культур [1].

Поняття ревіталізація широко використовується як в архітектурі та і в урбаністиці. З точки зору архітектури це поняття близьке до реконструкції і ремонту, найчастіше застосовується до історичних садіб і означає повернення втраченого призначення будівля або набування нового. В урбаністиці поняття «ревіталізація» означає відновлення міського середовища, при якому воно стає більш придатним для проживання [2]. Вирішення задач ревіталізації в значній мірі залежить від гармонізації між планувальною структурою міст і сучасними соціально-економічними, архітектурно-планувальними та інженерно-технічними вимогами.

На сьогоднішній день на території України є велика кількість не функціонуючих та закинутих промислових підприємств. Такі території є клеймом на карті міста та псують загальне враження про ландшафт міської території. В такому випадку доцільно проводити ревіталізацію земель, яка має на увазі поліпшення умов життя місцевих жителів, найчастіше його використовують як проект залучення в місто нових туристів та інвестицій (тобто застосовують як одну із ознак містобудівного маркетингу), створенням рекреаційних зон.

Ступінь зміни міського середовища в процесі ревіталізації залежить від ступеня цінності історико-культурних об'єктів. При розгляді процесу ревіталізації для загального стану міста можна виділити його чотири типи:

- ревіталізація деградованих міських кварталів і багатофункціональних територій міської забудови;
- ревіталізація колишніх індустриальних і військових територій та об'єктів;
- ревіталізації житлових комплексів;
- ревіталізація міського пейзажу з особливим акцентом на міські силуети і систему громадських просторів [3].

Найпоширенішим прикладом процесу ревіталізації в сучасній історії архітектури та містобудування Європи є перетворення промислових заводів на виставкові центри, офісні приміщення та актуальні сьогодні квартири-лофти, тобто зміна колишніх індустриальних територій та об'єктів.

Найбільш яскравими прикладами таких процесів в Європі та США є :

- перетворення колишньої фабрики бавовняно-паперових виробів «Manufatura» в місті Лодзь (Польща) на розважальний центр. В склад якого входить: кінотеатр, роледром, скейт-парк, боулінг і багато іншого. Ревіталізація даного об'єкта проходила з 2003 по 2006 рік.

- перетворення фабрики з виробництва скляних виробів в Корнінгі (США) на музей скла. Експозиції якого розповідають про скло та чим саме тут займалися робітники.

- перетворення елеватора в студентський гуртожиток. Таке неординарне перетворення промислового об'єкта в житлову забудову відбулося в місті Осло (Норвегія), 53-х метровий елеватор з 21-м силосним корпусом перетворилися на 226 квартирний гуртожиток з загальною площею 9000 м².

В Україні теж є приклад ревіталізації промислової території в виставковий центр – це перетворення Дарницького шовкового комбінату в місті Києві на «Арт-завод Платформа», на сьогоднішній день це площадка для проведення фестивалів, виставок.

Висновки

Отже Україна має великий потенціал порушених територій, які потребують перетворення та введення в структуру міста. Оскільки є велика кількість занедбаних заводів, які можна вводити в експлуатацію змінивши їх призначення. Ревіталізація – це ефективний спосіб дати друге життя підприємствам, які занепали, не порушивши при цьому історичний вигляд будівлі. Тому що промислові будівлі мають ряд економічних, конструктивних, територіальних переваг, які роблять їх цінними на сьогоднішній день як основу для формування житлового і рекреаційного середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ваганов І. І. Інженерна геологія та охорона навколишнього середовища / І. І. Ваганов, І. В. Маєвська, М. М. Попович. – Вінниця, 2014.
2. Попова О. А. Основные требования к лофт жилью и преимущества промышленных зданий в условиях их реорганизации / О. А. Попова. // Весник ДГТУ ім. В. Г. Шухова. – 2014. – №4.
3. Ганський В. О. Ревіталізація депресивного міського простору за допомогою консервації колишніх промислових об'єктів історико-культурної спадщини / В. О. Ганський. // Вісник ЛТЕУ Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – №23. – С. 361–365.

Науковий керівник: **Кучеренко Лілія Василівна** – к.т.н., доцент кафедри Будівництва, міського господарства та архітектури.

Петренко Наталія Романівна - студентка групи БМ-19м, факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця. e-mail: nataliapetrenko2306@gmail.com

Supervisor: ***Kucherenko Lily Vasylivna*** - candidate of technical sciences, associate professor of the Department of Building, Urban and Architecture

Petrenko Natalia Romanivna - student of BM-19m group, faculty of construction, heat and power supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. E-mail: nataliapetrenko2306@gmail.com